

THÔNG BÁO

Kết luận thanh tra việc chấp hành chính sách, pháp luật về quản lý, sử dụng vốn, tài sản, cổ phần hoá, thoái vốn và tái cơ cấu Tổng công ty Cảng hàng không Việt Nam

Ngày 12/10/2017, Tổng Thanh tra Chính phủ ban hành Kết luận thanh tra số 2569/KL-TTTP về thanh tra việc chấp hành chính sách, pháp luật về quản lý, sử dụng vốn, tài sản, cổ phần hoá, thoái vốn và tái cơ cấu Tổng công ty Cảng hàng không Việt Nam (viết tắt là ACV); ngày 21/12/2017, Văn phòng Chính phủ có Văn bản số 590/TB-VPCP Thông báo ý kiến của Phó Thủ tướng Thường trực Trương Hòa Bình về Kết luận thanh tra.

Căn cứ Điều 39 Luật Thanh tra số 56/2010/QH12 năm 2010 quy định về công khai Kết luận thanh tra, Thanh tra Chính phủ Thông báo công khai Kết luận thanh tra như sau:

I. KẾT QUẢ THANH TRA

1. Nội dung thanh tra:

Thanh tra việc chấp hành chính sách, pháp luật về quản lý, sử dụng vốn, tài sản, cổ phần hoá, thoái vốn và tái cơ cấu Tổng công ty Cảng hàng không Việt Nam.

2. Kết quả thanh tra

Những năm qua, Tổng công ty Cảng hàng không Việt Nam và hiện nay là Tổng công ty Cảng hàng không Việt Nam – CTCP (ACV) đã thực hiện đầu tư cơ sở hạ tầng cảng hàng không, từng bước làm cho nhà ga, sân đỗ, đường cất hạ cánh... thay đổi nhiều, đáp ứng tốt hơn nhu cầu phát triển của ngành vận tải hàng không Việt Nam, góp phần đáng kể trong công cuộc xây dựng và phát triển đất nước. Một số kết quả sản xuất kinh doanh chủ yếu của ACV giai đoạn 2012-2015 như sau:

- Tổng số hành khách qua các cảng hàng không là: quốc tế 64.065.548 lượt, quốc nội 131.666.025 lượt khách.
- Tổng doanh thu: 49.785.762 triệu đồng.
- Tổng lợi nhuận sau thuế: 8.218.563 triệu đồng.
- Tổng Quỹ lương: 6.086.002 triệu đồng.

- Nộp NSNN: 6.212.310 triệu đồng.

Tuy nhiên, trong quá trình thực hiện quản lý, sử dụng vốn, tài sản, cổ phần hóa, thoái vốn tại ACV và các đơn vị thành viên; công tác quản lý nhà nước của một số cơ quan có liên quan còn những tồn tại, khuyết điểm, vi phạm như sau:

2.1. Việc quản lý, sử dụng vốn, tài sản

2.1.1. Tại Công ty mẹ ACV

- Từ năm 2012 đến 2015, ACV đã sử dụng nguồn vốn trích trước sửa chữa lớn (SCL) để đầu tư xây mới dự án Dự án đường lãn E6 Cảng hàng không quốc tế Đà Nẵng với giá trị là **297.253** triệu đồng, do ACV sử dụng sai nguồn vốn để đầu tư nên phần chi phí SCL trích trước nêu trên không được tính là chi phí hợp lý để tính thuế thu nhập doanh nghiệp, vì vậy ACV phải nộp bổ sung thuế TNDN với số tiền **62.674 triệu đồng**. Đến 31/3/2016, ACV mới ghi tăng tài sản Dự án đường lãn E6 Cảng hàng không quốc tế Đà Nẵng với giá trị là **297.253** triệu đồng, vì vậy giá trị các tài sản của nhà nước được loại ra khi xác định giá trị doanh nghiệp để cổ phần hóa không đúng. Trách nhiệm thuộc về ACV.

- *Việc quản lý, sử dụng đất:*

+ Đến thời điểm ACV chuyển sang hoạt động theo hình thức công ty cổ phần, Cảng vụ hàng không chưa hoàn thành thủ tục giao đất với diện tích **2.888,27ha/2.888,27ha** đất (100%); chưa ký hợp đồng thuê đất trả tiền hàng năm với diện tích **197,30ha/197,30ha** đất (100%), dẫn đến ACV thiếu cơ sở để nộp tiền thuê đất vào NSNN với số tiền **330.806** triệu đồng. Nguyên nhân chính là do Cảng vụ hàng không thiếu trách nhiệm, buông lỏng quản lý, chưa chủ động phối hợp với chính quyền địa phương để xác định ranh giới, tổ chức cắm và bảo vệ mốc giới, còn 11 cảng hàng không chưa được chính quyền địa phương cấp giấy chứng nhận quyền sử dụng đất với **7.225,1ha**; chưa làm thủ tục để giao, cho thuê đất đối với ACV với diện tích là **3.085,5ha**; không thực hiện thu, đôn đốc thu tiền thuê đất của ACV; Cục Hàng không Việt Nam thiếu trách nhiệm kiểm tra, giám sát Cảng vụ hàng không trong việc thực hiện nhiệm vụ quản lý đất đai tại các cảng hàng không, sân bay. Trách nhiệm thuộc về Cục Hàng không Việt Nam, Cảng vụ hàng không và ACV.

+ ACV và một số chi nhánh Cảng hàng không cho thuê lại đất, góp vốn bằng quyền sử dụng đất sai mục đích, không đúng quy định của nhà nước cho thuê đất với tổng diện tích **2,931 ha đất**; ACV chưa làm thủ tục thuê **1,924 ha** đất đối với nhà nước theo quy định khi chuyển sang hoạt động theo hình thức công ty cổ phần, dẫn đến chưa có cơ sở để nộp tiền thuê đất, chưa hoàn thành quyết toán cổ phần hóa. Trách nhiệm thuộc về ACV.

+ Từ năm 2007 đến năm 2015, ACV chưa thực hiện nộp tiền thuê đất theo quy định vào NSNN **326.178** triệu đồng; Cảng hàng không quốc tế Nội Bài kê khai không đúng 64.224m² từ đất phải thu tiền sử dụng sang loại đất giao không thu tiền sử dụng làm giảm thu NSNN số tiền là 17.902 triệu đồng. Như vậy, tính đến 31/12/2015, tổng số tiền thuê đất ACV chưa thực hiện nghĩa vụ

với NSNN là **344.080** triệu đồng. Trách nhiệm thuộc về ACV, Cảng hàng không quốc tế Nội Bài, Cảng vụ hàng không (*theo báo cáo, đến thời điểm hiện nay, ACV đã nộp các khoản tiền thuê đất nêu trên vào NSNN*).

+ Đối với các lô đất tại số 1A Hồng Hà và Khu nhà điều hành tại 58 đường Trường Sơn, phường 2, quận Tân Bình, Thành phố Hồ Chí Minh: Sở Xây dựng, Sở Tài nguyên và Môi trường, Sở Tài chính, Cục Thuế Thành phố Hồ Chí Minh và ACV thực hiện chưa đúng quy định trong việc cấp giấy phép xây dựng, ký hợp đồng thuê đất, chưa xác định đơn giá thuê đất theo quy định, dẫn đến ACV chưa nộp đúng, nộp đủ tiền thuê đất trong nhiều năm, chưa hoàn thành quyết toán cổ phần hóa. Trách nhiệm thuộc về các đơn vị nêu trên.

- Khi thực hiện đền bù, giải phóng mặt bằng 7,63 ha đất quốc phòng để mở rộng Cảng hàng không quốc tế Tân Sơn Nhất, Bộ Giao thông vận tải và Bộ Quốc phòng thực hiện việc thu hồi và giao đất không đúng chức năng, thẩm quyền theo quy định; thực hiện tính tiền đền bù công trình trên đất với mức 100% suất đầu tư của Bộ Xây dựng làm tăng sai quy định giá trị thực tế công trình số tiền là **61.605** triệu đồng. Trách nhiệm thuộc về Bộ Giao thông vận tải, Bộ Quốc phòng, ACV, Công ty Tư vấn ADCC.

2.1.2. Tại Công ty SASCO

- SASCO đầu tư vốn thành lập công ty liên doanh Nhà Viethaus tại Đức, từ năm 2005 đến năm 2015, kết quả kinh doanh không có hiệu quả, lỗ lũy kể đến thời điểm 31/12/2015 là 13.408.166 Euro, các mục tiêu kinh tế của dự án chưa đạt được, khó có khả năng thu hồi vốn đầu tư và các khoản nợ với số tiền là 9.617.077,96 Euro, tương đương 61.963 triệu đồng. Trách nhiệm thuộc về SASCO trong việc góp vốn đầu tư không hiệu quả và có nguy cơ mất vốn.

- SASCO được UBND tỉnh Lâm Đồng cho thuê 131,12 ha đất lâm nghiệp rừng phòng hộ môi trường cảnh quan (RPH) để triển khai dự án khu du lịch sinh thái nghỉ dưỡng Suối Hoa nhưng không triển khai; chưa làm thủ tục miễn giảm thuế, nhưng đã được Chi Cục Thuế thành phố Đà Lạt, tỉnh Lâm Đồng ban hành văn bản miễn tiền sử dụng đất trái thẩm quyền 131,13 ha đất, thất thu NSNN số tiền **1.548** triệu đồng. Sau đó, UBND tỉnh Lâm Đồng đã có văn bản chỉ đạo thu hồi dự án vì thẩm quyền chuyển mục đích sử dụng là của Thủ tướng Chính phủ, nhưng đến nay chưa được các cơ quan liên quan thực hiện. Trách nhiệm thuộc về UBND tỉnh Lâm Đồng, Cục thuế tỉnh Lâm Đồng, Chi Cục Thuế thành phố Đà Lạt, tỉnh Lâm Đồng.

- Công ty SASCO chưa thực hiện đúng quy định trong việc phối hợp với cơ quan chức năng để hoàn thiện hồ sơ và thực hiện nghĩa vụ tài chính về đất; chưa nộp tiền thuê đất (*từ năm 2001 đến năm 2016*) vào NSNN số tiền **1.051** triệu đồng. Trách nhiệm thuộc về SASCO.

2.2. Việc quản lý hoạt động sản xuất kinh doanh

2.2.1. Tại Công ty mẹ ACV

- ACV ghi tăng giá trị tài sản khi chưa đủ điều kiện theo quy định, thiếu hóa đơn, chứng từ; thực hiện trích khấu hao tài sản cố định không đúng quy

định với số tiền là **70.413** triệu đồng, do đó, phải nộp bổ sung thuế thu nhập doanh nghiệp **15.529,15** triệu đồng. Trách nhiệm thuộc về Tổng giám đốc ACV (*ACV báo cáo đã khắc phục và trích, nộp số tiền trên vào ngân sách nhà nước*).

- Từ năm 2007 đến 31/12/2014, ACV đã thực hiện trích trước và trích vượt tiền thuê đất đối với các diện tích phải nộp tiền thuê đất cho nhà nước, nhưng không nộp tiền thuê đất, không hoàn nhập kịp thời phần chênh lệch giữa số trích vượt và số tiền thuê đất thực phải nộp làm tăng chi phí sản xuất không đúng, dẫn đến phải nộp bổ sung vào NSNN với số tiền là **309.019** triệu đồng, trích Quỹ Đầu tư phát triển để lại ACV **132.436** triệu đồng. Trách nhiệm thuộc về Tổng giám đốc ACV (*đến thời điểm hiện nay, ACV báo cáo đã trích khắc phục vi phạm nêu trên*).

- Tổng công ty Cảng hàng không Việt Nam không thực hiện đấu thầu theo quy định mà thực hiện chỉ định thầu cho thuê hầu hết mặt bằng để kinh doanh dịch vụ tại các cảng hàng không từ năm 2010 (chỉ tính riêng năm 2014, 2015 ACV đã ký 803 hợp đồng với số tiền là 701.185 triệu đồng). Mặc dù vậy, Cảng vụ hàng không, Cục Hàng không Việt Nam, Bộ Giao thông vận tải buông lỏng quản lý, chưa thực hiện kiểm tra, xử lý kịp thời.

- 21 Chi nhánh cảng hàng không đang thu tiền sử dụng sân đường dẫn vào nhà ga hàng không đối với ô tô đưa, đón trả khách là không đúng quy định pháp luật về đất đai do không phải nộp tiền sử dụng đất (từ 01/01/2012 đến 31/12/2015, 19/21 cảng hàng không đã thu số tiền dịch vụ sân đường là **550.959** triệu đồng). Trách nhiệm thuộc về ACV, 21 cảng hàng không.

- Bộ Giao thông vận tải chưa ban hành các quy định về thu phí nhượng quyền khai thác dịch vụ phi hàng không mà để ACV tự tổ chức thu, dẫn đến việc triển khai thực hiện thiếu tính thống nhất, có cảng thu, có cảng không thu, tỷ lệ thu khác nhau (hiện nay chỉ có 07/22 cảng thực hiện thu phí nhượng quyền dịch vụ phi hàng không, trong hai năm 2014, 2015 là **102.901,5** triệu đồng). Trách nhiệm thuộc về Bộ Giao thông vận tải.

2.2.2. Tại Công ty SASCO

Công ty SASCO thiếu kiểm tra, nghiệm thu để xác định đúng, đầy đủ, kịp thời các khoản thu về cấp bù doanh thu năm 2015 của IPP GROUPE (S) PTE LTD Singgapo, dẫn đến giảm doanh thu năm 2015 với giá trị là 920.000 USD tương đương 20.672 triệu đồng (tỷ giá 22.470 VNĐ/1 USD), thất thu thuế thu nhập doanh nghiệp số tiền **4.500** triệu đồng. Trách nhiệm thuộc về Tổng Giám đốc SASCO (*theo báo cáo ngày 03/5/2017, SASCO đã khắc phục và thu được số tiền nêu trên*).

2.3. Công tác cổ phần hóa, thoái vốn

2.3.1. Tại Công ty mẹ ACV

- Việc quản lý, sử dụng tài sản khu bay trước, trong và sau cổ phần hóa:

+ Từ 01/7/2014 đến 31/12/2015, khi xác định giá trị doanh nghiệp để cổ phần hóa, ACV đã loại giá trị các tài sản khu bay do không còn quyền sở hữu,

nhưng sau khi cổ phần hóa, ACV vẫn tiếp tục sử dụng, khai thác, theo dõi, hạch toán và trích khấu hao các tài sản này vào chi phí sản xuất kinh doanh với tổng số tiền **903.460** triệu đồng là không đúng quy định, theo đó, cần phải loại khoản chi phí này truy thu thuế thu nhập doanh nghiệp **692.050,4** triệu đồng. Do đó, thực tế đã phát sinh nhiều bất cập, không phù hợp với quy định trong việc theo dõi, hạch toán, trích khấu hao, quản lý và sử dụng tài sản, quyết toán cổ phần hóa ACV...

Trách nhiệm thuộc về Bộ Giao thông vận tải và ACV.

+ Phương án quản lý, sử dụng các tài sản khu bay đã được ACV trình nhưng chưa được Bộ Giao thông vận tải phê duyệt, do đó, chưa có đơn vị quản lý, theo dõi tài sản khu bay với giá trị rất lớn trong thời gian dài, ảnh hưởng đến việc quyết toán vốn nhà nước, bàn giao ACV sang công ty cổ phần. Mặt khác, việc cổ phần hóa ACV với mục tiêu là xã hội hóa việc đầu tư khai thác hạ tầng các cảng hàng không, tuy nhiên trong phương án cổ phần hóa, các tài sản khu bay được giữ lại không cổ phần hóa, Nhà nước tiếp tục quản lý, phải đầu tư xây mới, nâng cấp, sửa chữa với số vốn lớn, dẫn đến, hạn chế trong việc thu hút đầu tư của phương án cổ phần hóa ACV. Trách nhiệm thuộc về Bộ Giao thông vận tải và ACV.

Ngoài ra, qua xem xét Phương án giá thuê tài sản khu bay do ACV lập trình Bộ Giao thông vận tải còn nhiều bất cập như: đưa thiếu giá trị tài sản cố định do ACV đã đầu tư mới từ 30/6/2014 đến 31/03/2016, trong đó có Dự án đường lãn E6 Cảng hàng không quốc tế Đà Nẵng với giá trị đề nghị quyết toán **297.253** triệu đồng; toàn bộ giá trị tài sản khu bay tại thời điểm 30/6/2014 chưa được đánh giá lại theo suất đầu tư quy định hiện hành; giá cho thuê tài sản chưa phản ánh đầy đủ giá trị của tài sản... Do đó, chi phí thuê hàng năm được đề xuất là 31.366,5 triệu đồng, chỉ bằng 1/10 chi phí khấu hao tài sản khu bay khi ACV còn là doanh nghiệp nhà nước... Trách nhiệm thuộc về ACV (*theo báo cáo, đến thời điểm hiện nay, ACV đã khắc phục một phần bằng việc ghi tăng tài sản cố định 297.253 triệu đồng*).

- Công tác quyết toán cổ phần hóa tại ACV chậm, chưa hoàn thành quyết toán cổ phần hóa, nên nhiều tồn tại về tài chính chưa được xử lý kịp thời; việc đàm phán với cổ đông chiến lược đến thời điểm thanh tra chưa thành công, vì vậy, mục tiêu nhà nước thoái vốn chưa đạt được. Trách nhiệm thuộc về ACV, Ban chỉ đạo cổ phần hóa Bộ Giao thông vận tải.

- Một số vị trí đất do ACV, SASCO đang quản lý, sử dụng nhưng chưa hoàn thiện thủ tục giao đất hoặc thuê đất, chưa có quyết định xác định giá đất của UBND Thành phố Hồ Chí Minh, do đó, chưa xác định được giá trị quyền sử dụng đất vào giá trị doanh nghiệp để cổ phần hóa và quyết toán cổ phần hóa. Trách nhiệm thuộc về ACV, SASCO, UBND Thành phố Hồ Chí Minh.

2.3.2. Tại Công ty SASCO

SASCO thiếu kiểm tra, giám sát để Công ty Cổ phần Thông tin và Thẩm định giá miền Nam đánh giá lại một số tài sản sai quy định, dẫn đến làm giảm vốn nhà nước khi cổ phần hóa số tiền **12.955** triệu đồng; việc quyết toán cổ phần hóa

SASCO chậm là do UBND TP.Hồ Chí Minh chưa ban hành quyết định giá đất để xác định giá trị sử dụng 27.992,4m² đất khi cổ phần hóa; chưa hoàn thành thủ tục giao 17.676,4m² đất tại số 108, 112B, 114 đường Hồng Hà, quận Tân Bình. Trách nhiệm thuộc về ACV, SASCO và UBND TP.Hồ Chí Minh.

2.4. Việc quản lý đầu tư xây dựng

Trong quá trình triển khai thực hiện đầu tư một số dự án, Chủ đầu tư (ACV), Nhà thầu Tư vấn ADCC, Nhà thầu xây lắp ACC để xảy ra những khuyết điểm, vi phạm như:

- Không lập, phê duyệt nhiệm vụ thiết kế; chưa đánh giá đầy đủ sự phù hợp giữa hồ sơ thiết kế với nhiệm vụ thiết kế và thiết kế cơ sở; bổ sung hạng mục công trình chưa đúng trình tự thủ tục; Tư vấn thiết kế ADCC chỉ dẫn vật liệu cát san nền “cát vàng hạt trung” chưa phù hợp với quy định của Tiêu chuẩn Việt Nam, lựa chọn vật liệu thép chưa phù hợp làm tăng chi phí dự án; áp dụng định mức vận chuyển vật liệu để tính và thanh toán sai với giá trị là **3.561,3** triệu đồng; phê duyệt dự án trước khi Cục Hàng không Việt Nam phê duyệt kế hoạch đầu tư các dự án nhóm A-B, tổng mức đầu tư dự án vượt nguồn vốn theo kế hoạch được phê duyệt **73.641** triệu đồng... Trách nhiệm thuộc về Chủ đầu tư (ACV), nhà thầu Tư vấn ADCC, Nhà thầu xây lắp ACC.

- Chủ đầu tư, tư vấn thiết kế, tư vấn giám sát, nhà thầu nghiệm thu không đúng quy định một số hạng mục công việc như: tính sai cự ly vận chuyển bê tông nhựa nóng **493,2** triệu đồng; tính sai chi phí thiết kế **130** triệu đồng. Trách nhiệm thuộc về ACV, Tư vấn giám sát - Phân viện khoa học công nghệ giao thông vận tải phía Nam, Tư vấn thiết kế ADCC, Nhà thầu ACC.

- Tại Gói thầu số 10A và Gói thầu số 10B thuộc Dự án xây dựng nhà ga hành khách T2 - Cảng hàng không quốc tế Nội Bài (*sử dụng vốn ODA của Chính phủ Nhật Bản*). Tổng công ty Cảng hàng không miền Bắc (*chủ đầu tư*) đã thực hiện đấu thầu rộng rãi, xử lý tình huống trong đấu thầu do chỉ có một nhà thầu tham dự, khi giá trúng thầu cao hơn giá gói thầu đã phê duyệt giá gói thầu bằng giá bỏ thầu của nhà thầu để làm cơ sở xét thầu mà không thực hiện đấu thầu lại hoặc làm rõ với nhà thầu về nguyên nhân chênh lệch giá cao hơn so với giá dự toán gói thầu được duyệt theo quy định... Các bộ Kế hoạch và Đầu tư, Tài chính, Xây dựng, Giao thông vận tải chưa tham mưu cho Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ ban hành văn bản quy định cụ thể về việc: xử lý tình huống đấu thầu khi chỉ có 01 nhà thầu tham gia thì cho phép mở thầu ngay hoặc đấu thầu lại và hướng dẫn phương pháp lập dự toán đối với dự án sử dụng vốn ODA cho phù hợp với hiệp định vay vốn, làm cơ sở để quản lý chi phí. Dẫn đến, gói thầu 10A, 10B thực hiện đấu thầu nhưng không có tính cạnh tranh về kỹ thuật, năng lực và giá gói thầu. Tổng giá trị trúng thầu của nhà thầu cao hơn giá dự toán 02 gói thầu là **5.713.482.041** JPY, tương đương **1.450.081,7** triệu đồng. Trách nhiệm thuộc về Bộ Kế hoạch và Đầu tư, Tài chính, Xây dựng, Bộ Giao thông vận tải, ACV.

2.5. Một số bất cập trong cơ chế chính sách và công tác quản lý nhà nước trong hoạt động bay, quản lý xây dựng

Qua thanh tra, Thanh tra Chính phủ phát hiện một số bất cập chủ yếu về cơ chế chính sách liên quan đến công tác quản lý nhà nước hoạt động bay, cụ thể như sau:

- *Việc điều phối giờ hạ, cất cánh:* Cục Hàng không Việt Nam điều phối giờ hạ, cất cánh (phân bổ Slot) chưa hợp lý, vượt công suất thiết kế cho phép tại Cảng hàng không Tân Sơn Nhất là thực hiện chưa đúng quy định tại Khoản 2, Điều 22 Nghị định số 102/2015/NĐ-CP. Dẫn đến, mức giá thu giữa giờ cao điểm và giờ thấp điểm đã được Cục Hàng không Việt Nam quy định áp dụng như nhau, gây bất cập về chính sách giá và việc điều tiết giờ hạ, cất cánh nhất là tại các cảng hàng không Tân Sơn Nhất, Nội Bài....

- *Về giá dịch vụ hàng không:* Phương án giá dịch vụ hàng không tại cảng hàng không, sân bay Việt Nam năm 2014 quy định một số chính sách giảm giá dịch vụ hàng không tại cảng hàng không Việt Nam nhằm khuyến khích phát triển vận tải hàng không, dẫn đến ACV phải bù đắp chi phí từ năm 2012 đến năm 2015 là 109.200 triệu đồng; quy định giá các loại dịch vụ tại cảng hàng không có sự chênh lệch đáng kể giữa các hãng hàng không quốc tế và trong nước (tàu bay nước ngoài phải thuê sân đỗ theo giờ, tàu bay trong nước được thuê đỗ theo tháng và giá chỉ bằng 34,88% so với giá đỗ theo giờ), do đó làm giảm doanh thu của ACV từ năm 2012-2015 là 267.700 triệu đồng; giá thu phục vụ khách quốc tế là 21,65USD/01 người, giá thu phục vụ khách quốc nội là 241.632 đồng/người (chỉ bằng 14,82% so với khách quốc tế)... Theo đó, ACV đã có nhiều kiến nghị để điều chỉnh giá, nhưng Bộ Giao thông vận tải, Bộ Tài chính... chưa kịp thời điều chỉnh hoặc tham mưu cho Chính phủ điều chỉnh cho phù hợp, dẫn đến chưa khuyến khích, tạo động lực để thu hút vốn đầu tư vào hạ tầng hàng không và kinh doanh dịch vụ hàng không.

- *Về thu phí của Tổng công ty Hàng không Việt Nam (VNA):* VNA và các đơn vị phụ thuộc, công ty con, khi đang là công ty 100% vốn nhà nước được hưởng một số ưu đãi quy định tại Điều 2 Thông tư số 151/2013/TT-BTC “...doanh thu để tính nhượng quyền khai thác không bao gồm doanh thu của các doanh nghiệp hạch toán phụ thuộc, các công ty con của Tổng công ty hàng không Việt Nam cung ứng cho Tổng công ty hàng không Việt Nam; khai thác nhà ga, kho hàng hóa không bao gồm phần diện tích của Nhà nước giao cho Tổng công ty hàng không Việt Nam quản lý...”. Từ ngày 01/04/2015, VNA chính thức chuyển sang hoạt động theo hình thức công ty cổ phần nhưng vẫn được “*kế thừa quyền lợi...*” nêu trên và theo quy định tại Khoản 2, Điều 10 Nghị định số 59/2011/NĐ-CP. Dẫn đến, ACV thất thu phí nhượng quyền khai thác dịch vụ hàng không đối với Công ty TNHH Dịch vụ Hàng hóa Tân Sơn Nhất (TCS) và các công ty con phục vụ khai thác nội bộ cho các chuyến bay của VNA như: Công ty Vietnam Catering, Công ty Skypec...; thiếu bình đẳng trong quan hệ kinh tế giữa ACV và VNA.

3. Kiến nghị biện pháp xử lý

Tổng Thanh tra Chính phủ kiến nghị Thủ tướng Chính phủ chỉ đạo, các Bộ, UBND các tỉnh, thành phố liên quan thực hiện một số nội dung như sau:

3.1. Về cơ chế, chính sách

- Đối với Bộ Giao thông vận tải:

+ Chủ trì, phối hợp với Bộ Tài chính để thực hiện xử lý các nội dung còn tồn tại về tài chính, tài sản để quyết toán việc cổ phần hóa của ACV; sớm xây dựng cơ chế quản lý, sử dụng và phê duyệt phương án cho thuê các tài sản khu bay đã được loại khỏi giá trị của doanh nghiệp của ACV khi cổ phần hóa.

+ Xây dựng cơ chế quản lý giá dịch vụ, chất lượng dịch vụ hàng không, phi hàng không linh hoạt, phù hợp với thị trường; kiểm tra, rà soát để sửa đổi Quyết định số 1992/QĐ-BTC ngày 15/08/2014 cho phù hợp với môi trường kinh doanh hiện nay.

+ Chỉ đạo ACV kiểm tra, rà soát để xây dựng và trình cấp có thẩm quyền thẩm định để ban hành một số định mức đầu tư xây dựng mới cho phù hợp với công trình ngành hàng không.

- Đối với Bộ Tài chính:

Chỉ đạo Tổng cục thuế, chỉ đạo Cục thuế Thành phố Hồ Chí Minh ban hành giá thuê đất sau thời kỳ ổn định 05 năm (2011- 2016) đối với các diện tích đất của ACV đang quản lý như kết luận thanh tra đã nêu.

- Đối với Bộ Tài nguyên và Môi trường:

Chủ trì, phối hợp với Bộ Tài chính, Bộ Giao thông vận tải, Bộ Quốc phòng và UBND các tỉnh, thành phố có cảng hàng không thực hiện rà soát các thủ tục để Ủy ban nhân dân các tỉnh, thành phố đẩy nhanh việc hoàn thành các thủ tục pháp lý về quyền sử dụng đất cho Cảng vụ hàng không theo quy định.

- Đối với Bộ Kế hoạch và Đầu tư:

Chủ trì, phối hợp với các Bộ: Tài chính, Xây dựng, Giao thông vận tải kiểm tra, rà soát, tham mưu cho Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ ban hành quy định về phương pháp lập dự toán đấu thầu mang tính đặc thù đối với dự án đầu tư sử dụng vốn ODA đảm bảo phù hợp giữa pháp luật Việt Nam với hiệp định vay vốn nước ngoài, tránh thất thoát, lãng phí vốn đầu tư của nhà nước; quy định rõ việc xử lý tình huống đấu thầu khi chỉ có 01 nhà thầu tham gia thì cho phép mở thầu ngay hoặc đấu thầu lại.

- Đối với UBND Thành phố Hồ Chí Minh:

Chỉ đạo các Sở Tài nguyên và Môi trường, Sở Tài chính, kiểm tra, rà soát để kịp thời ban hành giá đất, hoàn thành thủ tục giao đất (17.676,4m² tại số 108, 112B, 114 đường Hồng Hà, Phường 2, quận Tân Bình; 10.316 m², khu đất tại xã Xuân Thới, huyện Hóc Môn) để quyết toán cổ phần hóa tại SASCO; xác định đơn giá thuê đất và hoàn thiện các hợp đồng thuê đất tại ACV.

- Đối với UBND tỉnh Bình Dương:

Chỉ đạo cơ quan chức năng thuộc tỉnh, xác định lại giá đất tại thời điểm hiện tại để SASCO thực hiện nghĩa vụ tài chính đối với Nhà nước; truy thu tiền

thuê đất, tiền chậm nộp trong thời gian hiệu lực hợp đồng thuê đất có giá trị và thực hiện việc thu hồi, giao đất theo đúng quy định của pháp luật.

3.2. Kiến nghị xử lý về kinh tế

Tổng số tiền và tài sản vi phạm được phát hiện qua thanh tra cần kiến nghị xử lý là **3.652.479,9** triệu đồng và **7,225,1 ha** đất, trong đó:

- *Sau khi kết thúc thanh tra trực tiếp đến nay, theo báo cáo ACV đã thực hiện xử lý các vi phạm về tài chính với tổng số tiền là 1.158.154,1 triệu đồng, cụ thể như sau:*

+ Nộp NSNN số tiền **704.101,2** triệu đồng (Công ty mẹ ACV **697.002,2** triệu đồng, SASCO là **7.099** triệu đồng), trong đó: **312.379** triệu đồng tiền thuê đất chưa nộp, **82.703,2** triệu đồng tiền thuế TNDN phải nộp bổ sung, **309.019** triệu đồng đã trích vượt tiền thuê đất trích trước.

+ Trích bổ sung Quỹ Đầu tư phát triển của ACV **132.436** triệu đồng; ghi tăng tài sản tại Dự án đường lăn E6 Cảng hàng không quốc tế Đà Nẵng giá trị **297.253** triệu đồng.

+ Công ty SASCO nộp về Quỹ sắp xếp doanh nghiệp của ACV **12.955** triệu đồng; thu 902.000 USD doanh thu còn thiếu và nộp NSNN bổ sung **4.500** triệu đồng thuế thu nhập doanh nghiệp.

- *Các nội dung kiến nghị tiếp tục xử lý:*

+ ACV chủ trì xử lý các khoản với giá trị **4.184,5** triệu đồng, trong đó: giảm trừ khi quyết toán công trình **623,2** triệu đồng (tính sai cự ly vận chuyển bê tông nhựa nóng **493,2** triệu đồng, tính sai chi phí thiết kế **130** triệu đồng); tính lại chi phí vận chuyển bê tông xi măng phá dỡ theo Định mức vận chuyển phế liệu để xử lý số tiền **3.561,3** triệu đồng do áp sai định mức.

+ Bộ Giao thông vận tải kiểm tra, rà soát và xử lý số tiền **74.385,5** triệu đồng, bao gồm: thu hồi, xuất toán số tiền **61.605** triệu đồng đền bù, giải phóng mặt bằng 7,63ha đất tại bay Tân Sơn Nhất nộp NSNN; chỉ đạo ACV ghi tăng tài sản đường công vụ CV1-CV2 tại Dự án Kéo dài và nâng cấp đường cất hạ cánh, đường lăn và sân đỗ máy bay - Cảng hàng không Pleiku giá trị **12.780,5** triệu đồng. Đồng thời, phối hợp với các bộ liên quan (Kế hoạch và Đầu tư, Tài chính, Xây dựng...) xem xét, báo cáo và đề xuất Thủ tướng Chính phủ để xử lý về kinh tế và trách nhiệm liên quan đến việc đấu thầu gói thầu 10A, 10B Dự án nhà ga T2, Cảng hàng không Nội Bài như kết luận thanh tra đã nêu.

+ Bộ Tài chính chủ trì, phối hợp với Bộ Giao thông vận tải kiểm tra, rà soát đề xuất hướng xử lý số tiền **903.460** triệu đồng từ việc trích khấu hao tài sản cố định (TSCĐ) khu bay là tài sản của nhà nước, không thuộc sở hữu của ACV tính từ thời điểm 30/6/2014; chủ trì, phối hợp với các địa phương xác định tiền thuê đất của ACV tại các cảng hàng không.

+ UBND tỉnh Lâm Đồng thực hiện thủ tục thu hồi và giao đất quản lý dự án “*Du lịch sinh thái, nghỉ dưỡng Suối Hoa*” với 131,13 ha đất theo đúng quy định của pháp luật.

3.3. Về xử lý trách nhiệm

- *Đối với Bộ Giao thông vận tải và ACV*: Chỉ đạo và thực hiện việc xử lý trách nhiệm theo thẩm quyền đối với các cá nhân, đơn vị có liên quan đến thiếu sót, khuyết điểm, vi phạm trong việc quản lý, sử dụng vốn, tài sản, cổ phần hóa, đầu tư xây dựng... theo kết luận thanh tra đã nêu.

- *Đối với các Bộ (Tài chính, Kế hoạch và Đầu tư, Quốc phòng) và UBND các tỉnh, thành phố (Hồ Chí Minh, Bình Dương)*: Chỉ đạo và thực hiện việc xử lý trách nhiệm theo thẩm quyền đối với các cá nhân, đơn vị có liên quan đến thiếu sót, khuyết điểm, vi phạm được nêu trong Kết luận thanh tra.

II. Ý KIẾN CHỈ ĐẠO CỦA PHÓ THỦ TƯỚNG CHÍNH PHỦ TẠI THÔNG BÁO SỐ 590/TB-VPCP NGÀY 21/12/2017 VỀ NỘI DUNG KẾT LUẬN THANH TRA

Ngày 21/12/2017, Văn phòng Chính phủ có Thông báo số 590/TB-VPCP Thông báo ý kiến kết luận của Phó Thủ tướng Thường trực Trương Hòa Bình đối với nội dung Kết luận thanh tra việc chấp hành chính sách, pháp luật về quản lý, sử dụng vốn, tài sản, cổ phần hoá, thoái vốn và tái cơ cấu Tổng công ty Cảng hàng không Việt Nam, nội dung cụ thể như sau:

1. Đồng ý các nội dung kiến nghị của Thanh tra Chính phủ tại Văn bản số 2569/KL-TTCTP ngày 12/10/2017. Các Bộ: Giao thông vận tải, Tài chính, Kế hoạch và Đầu tư, Quốc phòng; Ủy ban nhân dân các tỉnh, Thành phố: Hồ Chí Minh, Bình Dương và Tổng Công ty Cảng hàng không Việt Nam theo chức năng nhiệm vụ, thực hiện các nội dung kiến nghị của Thanh tra Chính phủ và gửi Thanh tra Chính phủ về kết quả thực hiện Kết luận thanh tra trong tháng 3 năm 2017 để tổng hợp báo cáo Thủ tướng Chính phủ.

2. Về một số vấn đề cụ thể, Phó Thủ tướng Thường trực có ý kiến như sau:

- Về việc Công ty SASCO được Ủy ban nhân dân tỉnh Lâm Đồng cho thuê 131,12 ha đất lâm nghiệp rừng phòng hộ môi trường cảnh quan để triển khai Dự án khu du lịch sinh thái nghỉ dưỡng Suối Hoa: Giao Bộ Tài nguyên và Môi trường chủ trì, phối hợp với Ủy ban nhân dân tỉnh Lâm Đồng rà soát lại việc chuyển đổi nêu trên. Trong đó, cần xác định rõ những vi phạm, kiến nghị hình thức kiểm điểm, xử lý trách nhiệm của tổ chức, cá nhân theo quy định pháp luật.

- Về Dự án Viethaus (liên doanh giữa Công ty SASCO và Công ty H.M.SKY GmbH – Cộng hòa Liên bang Đức): Giao Bộ Giao thông vận tải chủ trì, phối hợp với Bộ Ngoại giao, Bộ Kế hoạch và Đầu tư, Bộ Tài chính xem xét, đánh giá lại tính hiệu quả của dự án; đề xuất phương án xử lý, báo cáo Thủ tướng Chính phủ trong tháng 01 năm 2018.

- Về việc thu tiền dịch vụ và đường dẫn vào nhà ga của Cảng hàng không: Giao Bộ Giao thông vận tải chủ trì, phối hợp với Bộ Tài chính đề xuất phương án xử lý, báo cáo Thủ tướng Chính phủ kết quả trong tháng 03 năm 2018.

- Về việc quản lý, sử dụng đất tại các cảng hàng không: Giao Bộ Giao thông vận tải chủ trì, phối hợp với Bộ Tài nguyên và Môi trường, Bộ Quốc phòng, Ủy ban nhân dân các tỉnh, thành phố có cảng hàng không thực hiện rà soát các thủ tục để Ủy ban nhân dân các tỉnh, thành phố hoàn tất các thủ tục pháp lý về quyền sử dụng đất cho Cảng vụ hàng không theo quy định; báo cáo Thủ tướng Chính phủ kết quả trong Quý I năm 2018.

- Về việc phê duyệt giá gói thầu 10A và 10B thuộc Dự án xây dựng nhà ga hành khách T2 – Cảng hàng không quốc tế Nội Bài: Giao Bộ Giao thông vận tải chủ trì, phối hợp với Bộ Kế hoạch và Đầu tư, Bộ Tài chính, Bộ Xây dựng rà soát lại việc phê duyệt giá gói thầu trên theo quy định của Hiệp định vay và các quy định của pháp luật Việt Nam. Trong trường hợp có vi phạm, kiến nghị hình thức kiểm điểm, xử lý trách nhiệm của tổ chức, cá nhân theo quy định pháp luật; báo cáo Thủ tướng Chính phủ kết quả trong tháng 03 năm 2018. *ty*

Nơi nhận: KĐ

- Tổng Thanh tra Chính phủ (để b/c);
- Phó Tổng TTCP Ngô Văn Khánh; Bùi Ngọc Lam;
- Vụ GSTĐ&XLSTT; Vụ KHTCTH;
- Trung tâm Thông tin (đăng tải trên cổng TTĐT);
- Lưu: VT, Vụ I, Đoàn thanh tra.

**KT. TỔNG THANH TRA
PHÓ TỔNG THANH TRA**

Bùi Ngọc Lam